

ĐỀ TOÁN 3

ĐÁP ÁN VÀ GIẢI CHI TIẾT

PHẦN I. Câu trắc nghiệm nhiều phương án lựa chọn

Câu	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Đáp án	A	C	C	C	D	A	A	D	D	B	D	A

Câu 1:

Bất phương trình: $\sqrt{x^2 - x + 1} - \sqrt{x^2 + x + 1} \leq 0$.

Chuyển vế: $\sqrt{x^2 - x + 1} \leq \sqrt{x^2 + x + 1}$.

Bình phương hai bên (do cả hai căn đều không âm):

$$x^2 - x + 1 \leq x^2 + x + 1 \Leftrightarrow -x \leq x \Leftrightarrow 0 \leq 2x \Leftrightarrow x \geq 0.$$

Không có ràng buộc gì khác (hai biểu thức dưới căn luôn dương với mọi x , vì $x^2 \pm x + 1$ không thể âm). Do đó, nghiệm là $x \geq 0$.

Câu 2:

Hai điểm $A(1;2;3)$, $B(4;5;6)$. Độ dài:

$$AB = \sqrt{(4-1)^2 + (5-2)^2 + (6-3)^2} = \sqrt{3^2 + 3^2 + 3^2} = \sqrt{27} = 3\sqrt{3}.$$

So với 4 đáp án:

- A) $\sqrt{27}$ (bằng $3\sqrt{3}$)
- B) 6
- C) $3\sqrt{3}$
- D) 9

“ $\sqrt{27}$ ” và “ $3\sqrt{3}$ ” **thực chất bằng nhau**. Đáp án chuẩn thường viết $3\sqrt{3}$. Tương ứng **C** ($3\sqrt{3}$) trùng với $\sqrt{27}$.

Câu 3:

Phương trình lượng giác: $\cos(2x) - \sin(x) = 0 \Leftrightarrow \cos(2x) = \sin(x)$.

Nhắc lại: $\cos(2x) = 1 - 2\sin^2(x)$, hoặc $\cos(2x) = \cos^2(x) - \sin^2(x)$. Ta có thể dùng:

$$\cos(2x) = \sin(x) \Rightarrow 1 - 2\sin^2(x) = \sin(x), \text{ (khai thác } \cos(2x) = 1 - 2\sin^2(x) \text{):}$$

$$1 - 2\sin^2(x) - \sin(x) = 0 \Rightarrow 2\sin^2(x) + \sin(x) - 1 = 0.$$

Đặt $t = \sin(x)$, ta có: $2t^2 + t - 1 = 0$.

$$\text{Giải: } \Delta = 1^2 - 4 \cdot 2 \cdot (-1) = 1 + 8 = 9 \Rightarrow t = \frac{-1 \pm 3}{4}. \Rightarrow t_1 = \frac{2}{4} = \frac{1}{2}, t_2 = \frac{-4}{4} = -1.$$

Vậy $\sin(x) = \frac{1}{2}$ hoặc $\sin(x) = -1$.

Trên đoạn $[0; 2\pi]$:

- $\sin(x) = \frac{1}{2} \Rightarrow x = \frac{\pi}{6}$ hoặc $x = \frac{5\pi}{6}$.
- $\sin(x) = -1 \Rightarrow x = \frac{3\pi}{2}$.

Tổng cộng 3 nghiệm: $\frac{\pi}{6}, \frac{5\pi}{6}, \frac{3\pi}{2}$.

Câu 4:

Hàm số $f(x) = \frac{x-1}{x+2}$.

- Tiệm cận đứng: $x+2=0 \Rightarrow x=-2$.
- Tiệm cận ngang: $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{x-1}{x+2} \approx 1$.

Vậy 2 tiệm cận: $x = -2$ (đứng), $y = 1$ (ngang).

Phương án:

- A) $x = -2$ — đúng là tiệm cận đứng.
- B) $y = 1$ — đúng là tiệm cận ngang.
- C) $y = -1$ — không phải.
- D) “Không có tiệm cận nào khác ngoài 2 đáp án ở trên” — thực ra ta đã thấy 2 đáp án “ $x = -2$ ” và “ $y = 1$ ” là đúng, C là sai \Rightarrow câu hỏi “đường thẳng nào **không** là tiệm cận?” thì C (“ $y = -1$ ”) **không** phải tiệm cận.

Câu 5:

Bất phương trình:

$$2^x > \log_2(2+x^2). \text{ Thử } x=1;2;3 \text{ thoả mãn KL đáp án D}$$

Câu 6:

Cấp số cộng (u_n) có $u_1 = 3$, $d = 4$.

Công thức: $u_n = u_1 + (n-1)d = 3 + (n-1)4$. Tính $u_{15} = 3 + 14 \cdot 4 = 3 + 56 = 59$.

Câu 7:

Bể nước hình hộp chữ nhật, dài 3 m, rộng 2 m, cao 2 m. Nước đang cao 1,2 m. Thể tích nước = “diện tích đáy” \times “chiều cao mức nước” = $(3 \times 2) \times 1,2 = 6 \times 1,2 = 7,2 \text{ m}^3$.

Câu 8:

Tam giác vuông ABC (vuông tại A), $AB = 4$, $AC = 3$. Cạnh $BC = \sqrt{4^2 + 3^2} = \sqrt{16 + 9} = 5$. Tam giác vuông \Rightarrow đường tròn ngoại tiếp có đường kính = cạnh huyền $BC = 5 \Rightarrow$ bán kính $R = \frac{5}{2} = 2,5$.

Câu 9:

Ta cần tính tích phân $I = \int_1^3 \frac{2x-1}{x^2-x+1} dx$.

$$I = \int_1^3 \frac{2x-1}{x^2-x+1} dx = \int_1^3 \frac{d(x^2-x+1)}{x^2-x+1} = \ln|x^2-x+1| \Big|_1^3 = \ln 7$$

Câu 10:

Phương trình: $\log_3(x^2-1) = 2 - \log_3(x+1)$.

Điều kiện: $x+1 > 0 \Rightarrow x > -1$.

$x^2 - 1 > 0 \Rightarrow x < -1$ hoặc $x > 1$

Kết hợp \Rightarrow “ $x > 1$ ” (bởi $x > -1$ và $x > 1 \Rightarrow x > 1$).

Biến đổi: $\log_3(x^2-1) + \log_3(x+1) = 2 \Rightarrow \log_3[(x^2-1)(x+1)] = 2 \Rightarrow (x^2-1)(x+1) = 3^2 = 9$.

Triển khai: $(x^2-1)(x+1) = x^3 + x^2 - x - 1$.

Phương trình: $x^3 + x^2 - x - 1 = 9 \Leftrightarrow x^3 + x^2 - x - 10 = 0$.

Tìm nghiệm. Thử nghiệm: $x=2 \Rightarrow 8+4-2-10=0 \Rightarrow x=2$ là nghiệm.

Chia $(x^3 + x^2 - x - 10)$ cho $(x-2)$ ta được: $x^3 + x^2 - x - 10 = (x-2)(x^2 + 3x + 5)$.

- Nhóm còn lại: $x^2 + 3x + 5 = 0$. $\Delta = 9 - 20 = -11 < 0 \Rightarrow$ không có nghiệm thực.

Vậy $x=2$ là nghiệm duy nhất. Kiểm tra điều kiện $x > 1 \Rightarrow$ OK, $x=2 > 1$.

Có 1 nghiệm thực.

Câu 11:

Khối lăng trụ đứng có đáy tam giác đều cạnh 6, chiều cao 10. Thể tích = “diện tích tam giác đáy” \times “chiều cao.”

- Diện tích tam giác đều cạnh 6: $\frac{\sqrt{3}}{4} \times 6^2 = \frac{\sqrt{3}}{4} \times 36 = 9\sqrt{3}$.

- Nhân 10 $\Rightarrow 9\sqrt{3} \times 10 = 90\sqrt{3}$.

Phương án:

- A) $\frac{\sqrt{3}}{4} \times 6^2 \times 10 = 90\sqrt{3}$.

- B) $\frac{6^2}{2} \times 10 = 180 \Rightarrow$ là diện tích tam giác (3-4-5...?) sai cho tam giác đều.

- C) $6 \times 10 = 60 \Rightarrow$ sai.
- D) $\frac{\sqrt{3}}{2} \times 36 \times 10 = 180\sqrt{3} \Rightarrow$ gấp đôi.

Câu 12:

Mặt cầu S tâm $I(2;1;0)$, bán kính $r = 3$. Điểm $M(5;1;0)$.

Khoảng cách $IM = \sqrt{(5-2)^2 + (1-1)^2 + (0-0)^2} = \sqrt{3^2 + 0 + 0} = 3$.

Vậy $IM = r = 3 \Rightarrow M$ nằm trên mặt cầu.

PHẦN II. Câu trắc nghiệm đúng sai.

Câu 1	Câu 2	Câu 3	Câu 4
a) Đ	a) Đ	a) Đ	a) S
b) Đ	b) Đ	b) Đ	b) Đ
c) S	c) S	c) S	c) S
d) Đ	d) S	d) Đ	d) Đ

Câu 1:

Ô tô: $s(t) = v_0 t + \frac{1}{2}at^2$. Cho $v_0 = 3(\text{m/s})$, $a = -1(\text{m/s}^2)$.

a) Vận tốc: $v(t) = s'(t) = 3 + (-1)t = 3 - t$. Đúng.

b) $t = 3 \Rightarrow v = 3 - 3 = 0$. Đúng.

c) “Gia tốc âm \Rightarrow ô tô chuyển động chậm dần (không phụ thuộc hướng vận tốc).” — Ta chú ý: Nếu vận tốc đang dương, gia tốc âm \Rightarrow chậm dần. Tuy nhiên “không phụ thuộc hướng” đôi khi sai: nếu ô tô đang có $v < 0$ (lùi) mà $a < 0$ thì lại tăng độ lớn tốc độ (nhanh dần âm). Nhưng bối cảnh “ô tô đi tới” \Rightarrow có lẽ c) ý nói “chậm dần” (theo chiều dương). Ở đây câu (c) phát biểu “không phụ thuộc hướng” \Rightarrow có phần sai vì nếu ban đầu $v_0 > 0$, $a < 0 \Rightarrow$ chậm dần. Nếu ban đầu $v < 0$, $a < 0 \Rightarrow$ nó *nhanh dần* theo chiều âm. \Rightarrow (c) Sai

d) “Nếu đủ lâu, vận tốc âm \Rightarrow ô tô lùi lại.” Tính: $v(t) = 3 - t$, khi $t > 3 \Rightarrow v < 0 \Rightarrow$ nghĩa là chiều âm \Rightarrow lùi. Đúng.

Câu 2:

Xét hàm số bậc 3: $f(x) = x^3 - 3x + 1$.

Ta kiểm tra các khẳng định:

a) “Phương trình $f(x) = 0$ có 3 nghiệm thực phân biệt.”

Đạo hàm: $f'(x) = 3x^2 - 3 = 3(x^2 - 1)$.

Phương trình $f'(x) = 0$ có 2 nghiệm: $x = -1$ và $x = 1$. Vì vậy $f(x)$ có hai điểm cực tại -1 và 1 .

Tính giá trị tại hai điểm cực:

$$f(-1) = (-1)^3 - 3(-1) + 1 = -1 + 3 + 1 = 3 > 0, f(1) = 1^3 - 3 \cdot 1 + 1 = -1 < 0.$$

Ta thấy f đổi dấu (từ dương sang âm) khi đi từ $x = -1$ đến $x = 1$, nên có một nghiệm trong $(-1, 1)$.

Ngoài ra, do bậc 3 nên $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = -\infty$ và $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = +\infty$. Khi đi chuyển từ $-\infty$ đến -1 , hàm đi từ $-\infty$ lên $f(-1) = 3 > 0 \Rightarrow$ có một nghiệm trong $(-\infty, -1)$. Từ $x = 1$ sang $+\infty$, hàm đi từ -1 đến $+\infty \Rightarrow$ có thêm một nghiệm trong $(1, +\infty)$.

Vậy tổng cộng có 3 nghiệm thực riêng biệt. \Rightarrow Đúng

b) “ $f'(x) = 3x^2 - 3$.”

- Lấy đạo hàm: $\frac{d(x^3)}{dx} = 3x^2, \frac{d(-3x)}{dx} = -3, \frac{d(1)}{dx}$
- Vậy $f'(x) = 3x^2 - 3$. Hoàn toàn chính xác. \Rightarrow Đúng

c) “ $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = -\infty$.”

- Với $f(x) = x^3 - 3x + 1$, khi $x \rightarrow +\infty$, do bậc 3 dương, $f(x) \rightarrow +\infty$ (không phải $-\infty$).

\Rightarrow Sai

d) “ $f(1) = 0$.”

- Trực tiếp tính $f(1) = 1^3 - 3 \cdot 1 + 1 = -1 \neq 0$. \Rightarrow Sai

Câu 3:

$$P(A) = 0,5, P(B) = 0,5, P(A \cup B) = 0,8.$$

a) $P(A \cap B) = P(A) + P(B) - P(A \cup B) = 0,5 + 0,5 - 0,8 = 0,2$. Đúng.

b) $P((A \cup B)^c) = 1 - 0,8 = 0,2$. Đúng.

c) “ A và B độc lập.” $\Rightarrow P(A \cap B) = P(A)P(B) = 0,25$. Ở đây $0,2 \neq 0,25 \Rightarrow$ Sai.

d) $P(B|A) = \frac{P(A \cap B)}{P(A)} = \frac{0,2}{0,5} = 0,4 = \frac{2}{5}$. Đúng.

Câu 4:

$$\text{Đường thẳng } d: \begin{cases} x = 1 + 2t, \\ y = 4 - 3t, \\ z = -t, \end{cases}$$

$$\text{Mặt phẳng } \Pi: x + 2y - 2z + 1 = 0.$$

a) “ d song song với Π .” Muốn biết song song hay không, ta kiểm tra:

- Vectơ chỉ phương d : $\vec{v} = (2, -3, -1)$.

- Vector pháp tuyến (P): $\vec{n} = (1, 2, -2)$.

Nếu $\vec{v} \cdot \vec{n} = 0 \Rightarrow d \perp n \Rightarrow d // (P)$. Tính:

$$(2)(1) + (-3)(2) + (-1)(-2) = 2 - 6 + 2 = -2 \neq 0.$$

$\Rightarrow d$ không song song (P). (a) Sai.

b) “ d cắt (P) tại một điểm duy nhất.” Hướng d không song song \Rightarrow thường cắt 1 điểm. Miền không chứa toàn mp \Rightarrow “duy nhất 1 điểm.” Đúng.

c) “Giao điểm thuộc đoạn hữu hạn trên d .” Đường thẳng param $(-\infty, \infty)$, giao điểm chỉ là một điểm, không nhất thiết “thuộc đoạn hữu hạn,” vì tham số t có thể âm, dương \Rightarrow ta không biết cắt chỗ $t=???$ \Rightarrow Miền nó tồn tại \Rightarrow “đoạn hữu hạn” không hề có \Rightarrow c) Sai.

d) Vector pháp tuyến (P) là $(1, 2, -2)$. Khớp với phương trình $x+2y-2z+1=0 \Rightarrow (1, 2, -2)$. Đúng.

PHẦN III. Câu trắc nghiệm trả lời ngắn.

Câu	1	2	3	4	5	6
Đáp án	2	0,91	5	-10	0,62	0,8036

Câu 1:

$$\sqrt{x+2} + \sqrt{3-x} = x+1.$$

Điều kiện:

$$x+2 \geq 0 \Rightarrow x \geq -2.$$

$$3-x \geq 0 \Rightarrow x \leq 3.$$

- Vế phải: $x+1 \geq 0 \Rightarrow x \geq -1$.

Tóm lại: $x \in [-1, 3]$.

$$\sqrt{x+2} + \sqrt{3-x} = x+1.$$

$$\sqrt{x+2} - 2 + \sqrt{3-x} - 1 = x - 2$$

$$(x-2) \left[\frac{1}{\sqrt{x+2}+2} - \frac{1}{\sqrt{3-x}+1} - 1 \right] = 0 \quad \text{do} \quad \left[\frac{1}{\sqrt{x+2}+2} - \frac{1}{\sqrt{3-x}+1} - 1 \right] > 0.$$

$$x = 2$$

Đáp án: 2

Câu 2:

Không gian mẫu là số cách chọn ngẫu nhiên 3 cuốn sách trong thùng gồm 16 cuốn sách.

$$\Leftrightarrow \text{số phần tử của không gian mẫu là } n(\Omega) = C_{16}^3 = 560.$$

Gọi A là biến cố "3 cuốn sách lấy ra không cùng một loại". Để tìm số phần tử của A , ta đi tìm số phần tử của biến cố \bar{A} , với biến cố \bar{A} là 3 cuốn sách lấy ra cùng một loại.

$$\Leftrightarrow \text{Số phần tử của biến cố } \bar{A} \text{ là } n(\bar{A}) = C_5^3 + C_7^3 + C_4^3 = 49.$$

⇒ Suy ra số phần tử của biến cố A là $n(A) = n(\Omega) - n(\bar{A}) = 511$.

Vậy xác suất cần tính $P(A) = \frac{n(A)}{n(\Omega)} = \frac{511}{560} = \frac{73}{80} \approx 0,91$.

Đáp án: 0,91

Câu 3:

Tam giác ABC vuông tại A , tọa độ $A(0,0)$, $B(6,0)$, $C(0,8)$.

- Diện tích: Diện tích $= \frac{1}{2} \times AB \times AC = \frac{1}{2} \times 6 \times 8 = 24$.

- Đường tròn ngoại tiếp tam giác vuông: đường kính $= BC$.

• $B(6,0)$, $C(0,8)$. Tâm O là trung điểm $BC \Rightarrow \left(\frac{6+0}{2}, \frac{0+8}{2}\right) = (3,4)$.

• Bán kính $R = \frac{BC}{2} = \frac{\sqrt{(6-0)^2 + (0-8)^2}}{2} = \frac{\sqrt{36+64}}{2} = \frac{\sqrt{100}}{2} = \frac{10}{2} = 5$.

Đáp án: 5

Câu 4:

$A(1;1;10)$, $B(4;3;1)$, $C(3;2;5)$.

$\overline{AB} = (3;2;-9)$, $\overline{AC} = (2;1;-5)$.

Suy ra $[\overline{AB}, \overline{AC}] = \left(\begin{vmatrix} 2 & -9 \\ 1 & -5 \end{vmatrix}; \begin{vmatrix} -9 & 3 \\ -5 & 2 \end{vmatrix}; \begin{vmatrix} 3 & 2 \\ 2 & 1 \end{vmatrix} \right) = (-1; -3; -1)$.

Ta có $[\overline{AB}, \overline{AC}] = (-1; -3; -1)$ là một véc-tơ pháp tuyến của mặt phẳng (ABC) nên phương trình mặt phẳng (ABC) là

$(-1) \cdot (x-1) + (-3) \cdot (y-1) + (-1) \cdot (z-10) = 0 \Leftrightarrow x + 3y + z - 14 = 0$.

Suy ra $m = 3$, $n = 1$, $p = -14$. Vậy $m + n + p = -10$.

Đáp án: -10

Câu 5:

Không gian mẫu là số cách sắp xếp 5 hành khách lên 3 toa tàu. Vì mỗi hành khách có 3 cách chọn toa nên có 3^5 cách xếp.

Suy ra số phần tử của không gian mẫu là $n(\Omega) = 3^5 = 243$.

Gọi A là biến cố "5 hành khách bước lên tàu mà mỗi toa có ít nhất 1 hành khách". Để tìm số phần tử của biến cố A ta đi tìm số phần tử của biến cố \bar{A} , tức có toa không có hành khách nào bước lên tàu, có 2 khả năng sau:

* **Trường hợp thứ nhất:** Có 2 toa không có hành khách bước lên.

+) Chọn 2 trong 3 toa để không có khách bước lên, có C_3^2 cách.

+) Sau đó cả 5 hành khách lên toa còn lại, có 1 cách.

Do đó trường hợp này có $C_3^2 \cdot 1 = 3$ cách.

* **Trường hợp thứ hai:** Có 1 toa không có hành khách bước lên.

+) Chọn 1 toa trong 3 toa để không có khách bước lên, có C_3^1 cách.

+) Hai toa còn lại ta cần xếp 5 hành khách lên và mỗi toa có ít nhất 1 hành khách, có $2^5 - C_2^1 \cdot 1 = 30$

Do đó trường hợp này có $C_3^1 \cdot 30 = 90$ cách.

Suy ra số phần tử của biến cố \bar{A} là $n(\bar{A}) = 3 + 90 = 93$.

Suy ra số phần tử của biến cố A là $n(A) = n(\Omega) - n(\bar{A}) = 243 - 93 = 150$.

Vậy xác suất cần tính $P(A) = \frac{n(A)}{n(\Omega)} = \frac{150}{243} = \frac{50}{81} \approx 0,62$.

Đáp án: 0,62

Câu 6:

Hộp 3 cầu đỏ + 5 cầu xanh = 8 quả. Lấy ngẫu nhiên 3 quả. Xác suất “3 quả không đồng màu” = có ít nhất 1 đỏ + ít nhất 1 xanh.

Tổng số cách chọn 3 quả: $\binom{8}{3} = 56$.

Đồng màu gồm: 3 đỏ hoặc 3 xanh.

- Số cách lấy 3 đỏ: $\binom{3}{3} = 1$.
- Số cách lấy 3 xanh: $\binom{5}{3} = 10$.
- Tổng 11 cách “đồng màu.”

Vậy “không đồng màu” = $56 - 11 = 45$.

Xác suất = $\frac{45}{56} = \frac{45}{56}$. Rút gọn = $\frac{45}{56} = \frac{5 \cdot 9}{8 \cdot 7} = \frac{45}{56}$ (không gọn hơn). Khoảng 0,8036.

Đáp án: 0,8036